Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2024/1836

2024 7 3

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS (ES) 2024/1836

2024 m. birželio 25 d.

kuriuo pratęsiama Įgyvendinimo sprendimu (ES) 2022/382 nustatyta laikinoji apsauga

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2001 m. liepos 20 d. Tarybos direktyvą 2001/55/EB dėl minimalių normų, suteikiant perkeltiesiems asmenims laikiną apsaugą esant masiniam srautui, ir dėl priemonių, skatinančių valstybių narių tarpusavio pastangų priimant tokius asmenis ir atsakant už tokio veiksmo padarinius pusiausvyrą ([1]), ypač į jos 4 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) Taryba, laikydamasi Direktyvos 2001/55/EB 5 straipsnio, 2022 m. kovo 4 d. priėmė Įgyvendinimo sprendimą (ES) 2022/382 ([2]), kuriuo nustatoma, kad yra perkeltųjų asmenų masinis srautas iš Ukrainos, kaip tai suprantama Direktyvos 2001/55/EB 5 straipsnyje, ir pradedama taikyti laikinoji apsauga;

(2) vadovaujantis Direktyvos 2001/55/EB 4 straipsnio 1 dalimi, laikinoji apsauga pirmiausia buvo taikoma pradinį vienų metų laikotarpį, iki 2023 m. kovo 4 d., o vėliau ji buvo automatiškai pratęsta dar vieniems metams, iki 2024 m. kovo 4 d.;

(3) Taryba, laikydamasi Direktyvos 2001/55/EB 4 straipsnio 2 dalies, 2023 m. spalio 19 d. priėmė Įgyvendinimo sprendimą (ES) 2023/2409 ([3]), kuriuo Įgyvendinimo sprendimu (ES) 2022/382 nustatyta laikinoji apsauga pratęsiama iki 2025 m. kovo 4 d.;

(4) 2022 m. kovo 4 d. pradėdamos taikyti Direktyvą 2001/55/EB valstybės narės vienbalsiai susitarė pateikdamos pareiškimą Direktyvos 2001/55/EB 11 straipsnio netaikyti asmenų, kuriems tam tikroje valstybėje narėje pagal Įgyvendinimo sprendimą (ES) 2022/382 suteikta laikinoji apsauga ir kurie be leidimo persikelia į kitą valstybę narę, atžvilgiu, nebent valstybės narės dvišaliu pagrindu susitartų kitaip;

(5) atsižvelgiant į tai, kad asmuo vienu metu gali naudotis su laikinąja apsauga susijusiomis teisėmis tik vienoje valstybėje narėje, asmenys, kuriems suteikta laikinoji apsauga ir kurie persikelia į kitą valstybę narę, kad gautų laikinąją apsaugą, neturėtų gauti socialinės paramos vienu metu dviejose valstybėse narėse;

(6) šiuo metu Sąjungoje laikinoji apsauga suteikta maždaug 4,19 mln. iš Ukrainos perkeltųjų (persikėlusiųjų) asmenų. Bendras užregistruotų asmenų, kuriems suteikta laikinoji apsauga, skaičius išlieka stabilus – apie 4,19 mln.; jam būdinga šiokia tokia nuolatinė augimo tendencija, o asmenų, kurie praneša, kad į Ukrainą grįžta visam laikui, nedaug. Perkeltųjų (persikėlusiųjų) asmenų grįžimas į Ukrainą saugiomis bei tvariomis sąlygomis nėra galimas dėl padėties Ukrainoje. Tarptautinės migracijos organizacijos skaičiavimu (2024 m. kovo mėn. duomenys), Ukrainos viduje perkelta (persikėlė) 3,6 mln. asmenų. 80 % visų šalies viduje perkeltųjų (persikėlusiųjų) asmenų nurodė, kad buvo perkelti (persikėlė) vienus metus ar ilgiau. Jungtinių Tautų Humanitarinių reikalų koordinavimo biuras apskaičiavo, kad 2024 m. skubios humanitarinės pagalbos Ukrainoje reikia daugiau kaip 14,6 mln. žmonių;

(7) be to, dėl Rusijos agresijos karo, įskaitant suintensyvėjusius pakartotinius oro išpuolius prieš civilius visoje šalyje, sukeltų sudėtingų humanitarinių sąlygų, didesnio nepastovumo ir padėties neapibrėžtumo Ukrainoje negalima atmesti galimybės, kad atvyks dar labai didelis skaičius žmonių. Išlieka eskalacijos rizika. Be to, taip pat išlieka rizika veiksmingam nacionalinių prieglobsčio sistemų veikimui, jeigu laikinoji apsauga netrukus baigtųsi ir visi asmenys, kuriems ji suteikta, vienu metu prašytų tarptautinės apsaugos;

([1]) OL L 212, 2001 8 7, p. 12, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2001/55/oj.
([2]) 2022 m. kovo 4 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2022/382, kuriuo pagal Direktyvos 2001/55/EB 5 straipsnį nustatoma, kad iš Ukrainos yra perkeltųjų asmenų masinis srautas, ir pradedama taikyti laikinoji apsauga (OL L 71, 2022 3 4, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/382/oj).
([3]) 2023 m. spalio 19 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2023/2409, kuriuo pratęsiama Įgyvendinimo sprendimu (ES) 2022/382 nustatyta laikinoji apsauga (OL L, 2023/2409, 2023 10 24, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/2409/oj).

(8) tikėtina, kad, kol karas prieš Ukrainą tęsiasi, didelis perkeltųjų (persikėlusiųjų) asmenų, kuriems suteikta laikinoji apsauga, skaičius Sąjungoje nesumažės, todėl, siekiant reaguoti į asmenų, kuriems šiuo metu suteikta laikinoji apsauga Sąjungoje arba kuriems tokia apsauga bus reikalinga nuo 2025 m. kovo 5 d., padėtį, laikinąją apsaugą būtina pratęsti, nes taip užtikrinama neatidėliotina apsauga ir galimybė naudotis suderintomis teisėmis ir drauge kuo labiau sumažinami formalumai masinio srauto į Sąjungą atveju. Laikinosios apsaugos pratęsimas taip pat padės užtikrinti, kad valstybių narių prieglobsčio sistemos nebūtų pernelyg apkrautos dėl gerokai pagausėjusių tarptautinės apsaugos prašymų, kuriuos galėtų pateikti asmenys, kuriems laikinoji apsauga suteikta iki 2025 m. kovo 4 d., jeigu laikinoji apsauga iki tos datos būtų nutraukta, arba nuo karo Ukrainoje bėgantys asmenys, atvykstantys į Sąjungą po tos datos arba 2026 m. kovo 4 d. ar iki 2026 m. kovo 4 d.;

(9) todėl, atsižvelgiant į tai, kad laikinosios apsaugos priežastys išlieka, Įgyvendinimo sprendime (ES) 2022/382 nurodytų kategorijų perkeltųjų (persikėlusiųjų) asmenų laikinoji apsauga turėtų būti pratęsta iki 2026 m. kovo 4 d.;

(10) šiuo sprendimu gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, pripažintų Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje;

(11) Direktyva 2001/55/EB yra privaloma Airijai ir todėl ji dalyvauja priimant ir taikant šį įgyvendinimo sprendimą;

(12) pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį įgyvendinimo sprendimą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Laikinoji apsauga, suteikta Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2022/382 2 straipsnyje nurodytiems iš Ukrainos perkeltiesiems (persikėlusiesiems) asmenims ir pratęsta Įgyvendinimo sprendimu (ES) 2023/2409, pratęsiama tolesniam vienų metų laikotarpiui, iki 2026 m. kovo 4 d.

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Liuksemburge 2024 m. birželio 25 d.

Tarybos vardu

Pirmininkė

H. LAHBIB